

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

ZDRAVSTVENO-HIGIJENSKI ZNAČAJ OTPADNIH MATERIJA

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

NEMA

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

7

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni   Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

NEMA

7. Ograničenja pristupa:

NEMA

8. Trajanje / semestar:

1

8

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

3
0
3

9.2. Auditorne vježbe:

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

10. Fakultet:

MEDICINSKI FAKULTET

11. Odsjek / Studijski program:

ODSJEK ZDRAVSTVENIH STUDIJA/SANITARNOG ZDRAVSTVA

12. Odgovorni nastavnik:

dr. sc. med. Amer Čustović, van.prof.

13. E-mail nastavnika:

amer.custovic@ukctuzla.ba

14. Web stranica:

www.medf.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

- Komunikacijske vještine
- Timski rad
- Determinante zdravlja i bolesti
- Javno-zdravstvena procjena

16. Ishodi učenja:

- Ospozobiti studenta za razumijevanje i savladavanje osnovnih znanja iz domena poznavanje osnovnih načela upravljanja otpadom;
- razumijevanje kategorija otpada i podjelu otpada
- poznavanje prirodnih mehanizama prijenosa štetnih materija i utjecaja na zdravlje i okolinu, sa fokusom na toksičnost;
- poznavanje osnova integralnog upravljanja otpadom;
- poznavanje osnovnih izvora otpadnih voda; načina prikupljanja i konačnog zbrinjavanja i prerade.
- poznavanje općih kvantitativnih i kvalitativnih karakteristika otpadnih voda;
- poznavanje karakteristika osnovnih zagađujućih materija koje se

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Upoznati studenta sa aspektima uticaja tečnih otpadnih materija na ljudsko zdravlje, te metodama integralnog upravljanja tečnim i industrijskim otpadnim materijama kojima se minimizira negativni uticaj na okoliš i ljudsko zdravlje; sa općim razmatranjima o tečnom otpadu, o lokalnom i centralnom uklanjanju, njegovom sastavu i karakteristikama, uticajima na zdravlje i okoliš, metodama za obradu, tretman i konačno odlaganje otpada, sa akcentom na najnoviji pristup prioritetima u upravljanju otpadom, te sa važećim pravnim okvirom kojim se kontroliše negativni uticaj proizvođača otpada na okoliš i zdravlje; sa općim kvantitativnim i kvalitativnim karakteristikama otpadnih voda, uticajem otpadnih materija u vodama na zdravlje i okoliš, procesima samoprečiščavanja otpadnih materija u prirodi, te savremenim metodama upravljanja otpadnim vodama;Ospozobiti studenta da zna prepoznati negativne ekološke posljedice u populaciji; sa metodama i sredstvima zaštite i monitoringom.

18. Metode učenja:

Modul 1. Opasni otpad

Modul 2. Tečne otpadne materije

19. Objasnjenje o provjeri znanja:**SISTEM BODOVANJA:**

Parcijalni ispit 1. - test sa 10 pitanja - svaki tačan odgovor vrijedi 2 boda - maksimalno 20 bodova. Položen parcijalni ispit vrijedi minimalno 11 bodova.

Urednost pohađanja nastave (predavanja i vježbe) i aktivnost studenta u nastavnom procesu iznosi maksimalno 19 bodova.

Seminari: rad studenta u toku seminara će se pratiti od strane odgovornog nastavnika /saradnika. Seminar se smatra položenim ukoliko student uspješno kolokvira seminar kod nastavnika koji je vodio seminar i ukoliko za:

Učešće u grupnom radu osvoji <5 boda

Praćenje i upornost u rješavanju postavljenog zadatka <5 bodova

Istraživanje i doprinos kvalitetu informacija <5 bodova

Zadovoljeni svi kriteriji s maksimalnim brojem 15 bodova.

Završni ispit se polaze testom sa:

10 test pitanja, a svaki tačan odgovor nosi ≤ 2 boda što maksimalno iznosi 20 bodova,

2 pitanja tipa eseja, a svaki tačan odgovor nosi <13 bodova što maksimalno iznosi 26 bodova.

20. Težinski faktor provjere:

Formiranje kumulativne (konačne) ocjene:

- 10 (A) –(izuzetan uspjeh sa neznatnim greškama), 94 – 100 bodova
- 9 (B) – (iznad prosjeka sa ponekom greškom), 84-93 bodova
- 8 (C) – (prosječan sa primjetnim greškama), 74-83 bodova
- 7 (D) – (općenito dobar ali sa značajnim nedostacima), 64-73 bodova
- 6 (E) – (zadovoljava minimalne kriterijume), 54-63 bodova
- 5 (F) – (ne zadovoljava minimalne kriterijume i potrebno je znatno više rada), ispod 53 bodova.

21. Osnovna literatura:

1. Jusupović F. Higijena pitke vode. Fakultet zdravstvenih studija , 2008: 138-147.
  2. Kocijančić R. I. Higijena. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. Beograd, 2002.
  3. Kristoforović i sar. Komunalna higijena. Prometej, Novi Sad, 1998.
  4. Kupusović T, Čomor A, Jabučar D, Selmanagić D. Okolišno prihvatljivi koncepti obnove i upravljanja vodotocima. Institut za hidrotehniku, Građevinskog fakulteta,d.d. sa p.o.Sarajevo, 2005:9-11.
  5. LaGrega MD, et al. Hazardous Waste Management. 2nd ed. London: Mc Graw Hill, 2001.
  6. Valić F i sar. Zdravstvena ekologija. Medicinska naklada. Zagreb, 2001.
- Dopunska:
1. Čerić A, Selmanagić D, Jabučar D, Vučijak B, Kalem-Perić A, Čustović H, Zerem N, Bjelavac J, Alić R. Upravljanje difuznim zagađenjem. Sarajevo: Institut za hidrotehniku Građevinskog fakulteta Sarajevo, 2003.
  2. Federacija Bosne i Hercegovine. Pravilnik o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje

22. Internet web reference:

(max. 687 karaktera)

23. U primjeni od akademске godine:

2013/2014.

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

30.05.2013.